

Kol Jákov

AZ ORTHODOXIA HÍREI

קול יעקב

2022. június 8. – ט' סיון התשפ"ב

Kiadja: Magyarországi Autonóm Orthodox Izraelita Hitközség

2. évfolyam 41. szám

Hetiszakas

NÁSZÓ

פרשת נשא

הפטרה: ויהי איש אחד

„Áldjon meg téged az Örökkévaló és őrizzen meg téged világíttassa az Örökkévaló; neked az ő színét: és könyörüljön rajtad fordítsa feléd az Örökkévaló az ő színét és adjon neked békét.”

Június 10.

הדלקת הנרות: 20:21

Június 11.

מעריב במוצאי ש"ק: 21:43

Június 14.

קידוש לבנה: kedd hajnalig

Az ünnep tanulsága

Lelki szemeink előtt tündököl az egyiptomi sötétségből kiszabadult maroknyi Izrael, amit a Szináj-hegy aljában a *Sechina* fénysugaraitól átszellemülve, szomjazva szívja magába a megnyilvánult szent Tant. Vágyódik utána, olyannyira, hogy annak megismerése előtt megfogadja annak teljesítését „נעשה ונשמע”.

Bölcseink gyakran vetik fel a kérdést: miért nem kötötte a Tóra a kinyilatkoztatás ünnepét, a többi ünnepek módjára, a hónap napjához? Miért írja ezt csupán körül azzal, hogy a „pszách második napjától számított ötvenedik napon van a zsengek ünnepe”? Ma ugyan, amikor előre megállapított zsinagógai naptárunk van, ezen 50-ik nap állandóan sziván 6-ika. De a Szentély idején a sávuot ünnepének naptári napjai ingadoztak a hónap 5-ike, 6-ika és 7-ike között, – amint ezt a Talmud elbeszéli (ראש השנה ו').

A kérdés legmegkapóbb megoldása szerint ezzel az Örökkévaló mindjárt a kinyilatkoztatásnál jelképezni óhajtotta, hogy a Tóra nem függ az időtől.

S valóban, a Tóra az idők végtelensége fölött áll. A Tóra évezredek után sem válik elhalványuló múlttá, mert a Tan egy élő, örök jelen, ami mindig friss és erős.

Ezért van, hogy a Tóra előtti áldásmondásoknál sem úgy fejezzük be az áldást, hogy „áldott légy Örökkévaló, ki adta a Tórát”, hanem, hogy „נותן התורה”, azaz, „aki adja a Tórát”!

S valóban, a Szináj-hegyi kinyilatkoztatás óta a zsidó emberek mindig úgy érzik, hogy újból és újból megkapják a szent Tant.

Idén is szépen telt a Tóra-adás ünnepe a Kazinczy nagyzsinaogában. Szombat este gazdag lakomával vezettük be az ünnepet, melyet hajnalig tartó tanulás követett az illatos növény girlandokkal díszített helyiségekben. A Hanna emeleti különtermében a Tikva Kolel diákjai szívták magukba a Tórát, míg a Sász Chevrában a tanulócsoportok mellett négy előre meghirdetett előadást is tartottak, melyek közül az egyiket *R. Velvel Tabak* volt minszki és csernovici rabbi tartott.

A vasárnap reggel kissé borongósan indult, azonban felragyogott a nap, és a színes ólomüvegen keresztül ezernyi fénysugár világította meg a bimát, amikor a felolvasó a *עשרת הדיברות* hoz ért. A fő előimádkozó *R. Kesztenbaum Aron Cvi* volt, kinek hangja nem csupán a hatalmas zsinagógát, de az utca egy széles szakaszát is megtöltötte áhítattal; előimádkozott *R. Rosenberg Cvi Elimelech* is, aki a második nap a Tórát is olvasta.

A második nap szép eseménye volt, amikor a *ברכת כהנים*-ot a közösség két kohénja, *R. Fischer Jiszráél* és *R. Cseh Smuél* mondta el a frigszekrény előtt. Az ima után – mint előző nap – a perzselő nap elől, az udvar árnyékában megterített asztalokon, ünnepi fogásokkal várták a vendégeket.

English Corner – Parashat Naso

The concept of peace is discussed in our Parasha, HaShem instructs Aharon and his descendants to be the medium through which He will bless the Jewish people, the vessel through which the Divine forces will flow. The climax of this blessing is, “and He she’ll give peace to you”.

Understanding how Aharon came to merit the Kehunah (priesthood) would give us an insight why the kohanim are the obvious and necessary medium for HaShem blessings to the Jewish people.

When HaShem told Moshe to take the Jewish people out of Mitzrayim, Moshe was worried that his older

brother, Aharon, would feel insulted. HaShem told Moshe otherwise: “Behold, he is coming to meet you, and he sees you and is happy in his heart”.

Aharon was such a person, he loved others and pursued peace with absolute dedication to his fellow Jews. True peace isn’t merely an absence of hostilities, Shalom is based on the word “shalem”, meaning “complete”.

Rav Eibeshitz explains that the person who pursues peace with his friend completes his friend, in the sense that he totally identifies with the other person’s feelings.

Aharon’s sensitivity towards his people led him to ensure that they

were at peace with each other, too. He was aware of any friction and was dedicated to bringing people together.

Aharon won the Kehunah through his utter dedication to his younger brother, without any thought for his own prestige, he was selflessly happy for his brother’s honour. If the blessings are to flow through them, the kohanim must not impede the flow in any way.

They must bless with love – “beahavah”. “Ahavah” is related to the word “hav”, which means “give”. Their love towards the Jewish people is based on a selfless desire to give.

It’s this quality, which originated in Aharon and his descendants, that makes them the perfect choice for transferring HaShem’s blessings to the nation. (Slifkin, Brea)

Nászó (4Mózes 4:21-7:89.)

„És ez a tan a názirról: Amely napon betelnek názirsága napjai, hozzák őt a találkozás sátrának bejáratához;” (4Mózes 6:13.) – RáSI azt mondja, hogy „hozza saját magát”. Miért ezt a kifejezést használja a Tóra, hogy „hozza saját magát”, ha egyszer magától jött a názir?

A názirut lényege, mint egy öngyógyítás, amely segíti az embert abban, hogy jobban be tudja határolni vágyait, korlátozni saját egóját. Ha a názirut által el tud jutni az ember arra pontra, hogy úgy tud saját magára tekinteni, mint egy idegen emberre, objektíven, anélkül, hogy kedvezne magának, akkor elérte célját, és befejezhető názirsága. Ezért fogalmaz így az Írás, hogy „hozzák őt” – hozza saját magát, mintha egy idegen embert hozna. Ha teljesen

úgy tekint magára mint egy idegen emberre, minden érintettség nélkül, ez a jele, hogy „betelnek názirsága napjai”, vagyis názirsága elérte célját (Mesech chochme).

A birkász kajhánim – a kohanita áldás egyes számban áll a Tórában: „Áldjon meg [...] kegyelmezzen neked [...] szeressen neked békét.” (4Mózes 6:24-26.) – Az igazi áldás, amire leginkább rá vagyunk utalva, hogy egységben legyünk, úgy, ahogy áll a Szináj hegyi kinyilatkoztatásnál: „[...] ott táborozott Izrael a hegygel szemben.” (2Mózes 19:2.) RáSI erre azt mondja: „egy emberként, egy szívvel” – egységben (Rabbi Slajme Lájb miLeczna).

„És volt, aki bemutatta az első napon áldozatát Náchsajn, Áminodov fia, Jehuda törzséből.

Áldozata pedig [...]” (4Mózes 7:12-13.) – Miért ismétli Szent Tóránk az „áldozata” szót kétszer?

Amikor megparancsolta a Teremtő, hogy Náchsajn legyen az első törzsfő, aki bemutatja áldozatát, Jehuda törzsfőjének szívét szégyen és keserűség töltötte be. Azt mondta magának: ki és mi vagyok én, hogy kiérdemlem az összes vezetők közül, hogy első legyek? Ez a szégyen és alázat olyan fontos, és nemes volt az Örökkévaló szemében, mintha saját magát áldozta volna föl. Ezért áll az Írásban: „És volt aki bemutatta első napon áldozatát Náchsajn [...] – először önmagát áldozta fel, és csak utána áll mi volt az áldozata, mint minden törzsfőnek „egy ezüst tál [...]” (Moor vöseses).

Gut sábesz, Paskesz Zev

A „nagy” strájmli kérdés

A חברה קדישא közösség rebéje, Reb Smuél Jákov Kohn rabbi strájmliira vonatkozó felvetése került a vallásos világ fókuszába. Reb Smuél Jákov nem oly rég arra kérte haszidjait, hogy tartózkodjanak az utóbbi időszakban mindinkább elterjedt magas karimájú strájmlik viselésétől, és cseréljék azokat jóval alacsonyabbra.

A rebe azt javasolta, hogy a strájmlik magasságát 13 centiméterben maximalizálják, a mostanában jellemzően 17-22 centiméter magas ünnepi szőrmefejfedők helyett, melyeknek így az ára is mérsékelhető, ezáltal kevesebb anyagi terhet róva a közösség tagjaira – mely különösen igaz Reb Smuél Jákov haszidjaira, ahol a férfiak nem csak a házasságuktól, de már bármicvó koruktól fogva hordanak strájmliket.

Reb Smuél Jákov és híveinek szűkebb köre még Peszáchkor jelent meg először ilyen fajta strájmlikben, most sávuotkor pedig már egészen sokan követték rebéjük példáját. Ezt az alacsonyabb fajta strájmliket az idősebb korosztály még az elődeik hagyománya szerint hordja, így nem is meglepő, hogy a בחדרי חרדים hírportál nosztalgia

hasonlata, mely szerint a strájmli hatására sokakban a háború előtti, régi steti-élet emléke ébredt fel, méghozzá olyannyira, hogy egyesek azt mondták, hogy a rebe és környezete úgy nézett ki, mint maga a nagy Báál Sém Tov és követői.

A kérdés már csak az, hogy milyen széles körben fog elterjedni ez a régi-új strájmli „divat”.

A Tóra: az elképzelhető legjobb ajándék

Az Örökkévaló Szinájra jöve, feltűnve Széirről, felragyogva Poton hegyén és jó a szentek miriádjaival, jobbán lángoló törvénnyel. És Mojsé felszállt az Istenhez. Felemelkedett, hogy átvegye a Tórát, hogy kikönyörögje a kinyilatkoztatást. Ha kell harccal, de átvenni. Kiragadni a szent Tant a szentek birodalmából. Mindmegannyi tüzes égi szent, irtozatos haragtól lobbanva, égi tulajdonukat végsőkig védve, támadtak az égbe merészkedő emberfiára, aki tökéletességében felülmúlva az égi szenteket, az Egek Urának zsámo-lyáig emelkedve, kezével azt meg is érinthette.

És kezdetét vette a szócsata. Mojsé elszántan küzdött. Az égben, az ég ellen. A föld szülötte, a mennybeli hatalmasok óriási tömegével. Fáradhatatlanul érvelt, bizonyított, vitázott. És végre győzött az ember neme, érzése az égiek önzősége felett. Diadalt aratott a földi lény igazságot hirdető ajka az égi szólamok dallamán, tanuljuk a Talmudból (שבח פ"ח). Így tette Mojsé lehetővé a kinyilatkoztatás tényét.

A Tóra tulajdonképpen megadatott minden emberfiának. Kinyilatkoztatott az egész világnak. Kinyilatkozott az Örökkévaló a maga pompájában fényes nappal, egy új reggelnek ébredésekor. Fel-emelte cikázó villámok figyelemre keltő fényénél. Világot megrengető, hatalmas kűrtharsogástól kísérvé. A hegynek nyílt és szabad ormáról. Az egész természet minden megnyilvánuló erejével fújta az indulót szerte a világba, mert az igazság nem rejtőzik sötétbe, nem burkolódik homályba. Megnyilatkozik világosan, nyíltan és bátran.

Az úrnélküli szabad sivatag lett színtere az igazság fenséges mennyei megnyilvánulásának. Senki országa. Senki állama. A világ tulajdona. Hogy világtulajdonná váljanak az igazságnak eszméi (שמחה ילקוט).

De hol maradtak a földnek többi lakói? Nem bírtak felemelkedni a lelki műveltség magaslatára.

Nem tudtak megválni barbár szokásaiktól. Fogalmuk nem haladta túl az élettelen bálványok imádatát. A kinyilatkoztatás íme megtörtént. Hírül és tudtul adva e nagy világnak egy magasabb lelkiélet rejtélyének megfejtését. Megjelent a Világmes-ter: az Örökkévaló, körülvéve a tüzes szentek miriádjaival. És nincs emberi fogalom, nincs elég lelki műveltség, nincs szellemi tehetség és fejlettség, amely csak legkevésbé is értékeli a világnak kétségtelenül legnagyobb ajándékát, a tökéletes műt, a legtökéletesebb Lénytől: a Tórát.

A világ népességéhez arányítva egy maroknyi nép, egy rabszolga-életet élt és agyonsanyargatott csöp-pecske csapat áll átszellemülve a Szináj-hegy aljában és epedve várja a megnyilvánult szent Tant. E tábor: Izrael népe. „Megérkeztek a Szináj pusztába és egységesen – a szeretet jegyében összeforrvan – táborozott Izrael a heggyel szemközt.”

Miként minden fizikai ellenálló képesség az erő tömörítésétől függ, úgyszintén a léleknek magasztalása és a mótely ellen való állhatatosság a lelkeknek egységén alapul, amelynek természetes szüleménye: a szeretet, s amelynek feltétlen következménye a béke.

Főséges jutalma még: az áldás. És mivel Izrael népe a felszabadulás által megőrizte, sőt féltően ápolta a szívekben gyökerező, a szenvedésben ki-forrt szeretet, a békének táperjét, úgy nem maradhatott el, sőt, fenséges pompában érkezett meg a jutalom: a minden elképzelhető életerőt és áldást tartalmazó tan: a Tóra.

Izrael fiai! Drága kincsre tettek szert. Órizzétek meg a Tórát: az a mi életünk, az a mi mentsvárunk és végső bizodalunk.

Az *Amrei Lab* szerzőjének, *Gross Manó* (1901-1944) sarkadi főrabbinak az írása.

Hanna Garden étterem

Kínálatunkban a hagyományos magyar és zsidó konyha nélkülözhetetlen fogásai szerepelnek.

Asztalfoglalás:

(06 1) 342 1072

web: hannagarden.hu

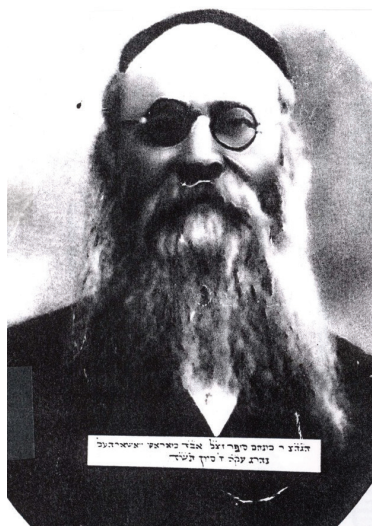
e-mail: hannagarden@maoih.hu

Nyitvatartás:

Vasárnap-Csütörtök: 12:00-22:00

Péntek: 12:00-16:00

Ráv Menáchem Szófer jorcájtja

A polgári naptár szerint idén június 8-ára esik Ráv Menáchem Szófer (1880–1944) marosvásárhelyi rabbi évfordulója, sziván 9. Régi rabbicaládból származott. Még nem volt bármicvó, amikor apja, Jisráél Mordecháj Efrájim Fischl Szófer sárvári rabbi elhunyt, – ezután nagybátyja, a ילקוט סופר szerzőjének, Jozsef Léb Szófer derecskei rabbinak a Tórában és szeretetben gazdag házában nőtt fel. Tudását apja és nagybátyja mellett a zseniális nagyapjától, a דמשק אליעזר szerzőjétől, Eliezer Sussmann Szófer paksi gaontól szívta magába. Tudását Pozsonyban tökéletesítette, majd Szimchá Bunim Ehrenfeld mattersdorfi rabbi Hindel leányát vette feleségül, ki a rebecenek példaértékű asszonya lett. 1910-ben Nagybajomba választották rabbinak, 1918-ban pedig az erdélyi Marosvásárhely rabbija lett, ahol közelebb került a haszidizmushoz és nagy jesivát alapított. A vészorszak idején Budapestre hívták, ő azonban nem volt hajlandó elhagyni közösségét, – hívei és családja nagy részével együtt, Auschwitzban pusztították el. Tóra-magyarázatainak és háláchikus válaszainak egy része csodálatos módon fennmaradtak, s azokat 1973-ban Jeruzsálemben adták ki משיב מים címen. Emlékéből fakadjon áldás!

Imaidők az orthodox imaházakban (2022.06.10.–06.16.)

	Szombatfogadás	Szombaton (reggeli, délutáni és esti ima)	Hétköznaponként (reggeli, délutáni és esti ima)
Kazinczy nagyzsingóga	20:35	09:00; 20:20; 21:43	08:00 és 09:00 (vasárnap) 07:00 és 08:30 (hétfőtől péntekig) 13:30 (vasárnap-péntek) 20:30 (vasárnap-csütörtök) 21:00 és 21:45 (vasárnap-csütörtök)
Dessewffy zsinagóga	19:00	9:30; 20:15	08:30; 20:20; 21:15
Alma utcai imaház	-	09:00	-
Teleki téri stiebel	-	09:00	-
Visegrádi Sul	-	09:00	-

מזל טוב!

Bármicvója alkalmából gratulálunk Hegedűs Simonnak, R. Hegedűs Saul fiának, aki crev sávuotkor, az elmúlt szombaton először járult a Tóra elé az Alma utcai imaházban. Kívánjuk neki, hogy egészségben és jólétben folytassa a felnőtté válás szép micváját legalább 120 évig!

Žsidó Örökség – Vidéki žsidó hitközségek Magyarországon

Sábesz bejövetele előtt kaptuk az örömhírt, miszerint a MAOIH előjárója, Cseh Viktor által jegyzett könyv, a Žsidó örökség – Vidéki žsidó hitközségek Magyarországon a Szép Magyar Könyv 2021 versenyen a Magyar Tudományos Akadémia különdíját nyerte el. A hiánypótló munka földrajzi régiókra bontva mutatja be 134 vidéki žsidó hitközségek történelmi múltját. A kötetnek ott a helye minden hittestvérünk és a magyar/žsidó történelem iránt érdeklődők polcán. Az ünnepélyes díjátadóra június 9-én, 16.30-kor kerül sor az Ünnepi Könyvhéten, a Vörösmarty téren. A szerző június 12-én vasárnap 16.00 órakor dedikál.

Hanna Garden grillterasz

Megnyitott a Hanna Garden új grillterasza, ahol tűzön készített glatt kóser finomságokkal várjuk vendégeinket!

Nyitvatartás:

Kedd - Csütörtök: 18:00-23:00

Szombat: Sábesz kimenetele után 1 órával

Melave Malka BBQ

Cím: 1075 Budapest, Kazinczy utca 29-31.

LEGYEN A TÁMOGATÓNKI!

Kolel • Kazinczy Sász Chevra • Kazinczy Zsinagóga •
Dessewffy Zsinagóga • Alma utcai Zsinagóga • Női Klub •
Kazinczy Klub • Kidus • Mikve • Talmud Tóra gyerekeknek •
Adomány a rászorulóknak • Chevra Kadisa

www.tamogatas.maoih.hu

Kol Jákov 2022 – 41. szám Ingyenes lapszám. Heti, képes, információs magazin.

MAOIH 1074 Budapest Dob utca 35. | e-mail: info@maoih.hu | web: www.maoih.hu | Felelős kiadó: Deutsch Róbert | Főszerkesztő: Cseh Viktor
A lapban megjelent hirdetések tartalmáért a kiadó nem vállal felelősséget. Az elhelyezett fizetett hirdetések nem tükrözik a szerkesztőség vagy a kiadó véleményét.
A hirdetések közzétételékor teljes mértékben figyelembe vesszük a gazdasági reklámtevékenységéről szóló 1997. évi LVIII. törvény rendelkezéseit, valamint az önszabályozó reklámpiacon kialakult gyakorlatot. A kiadvány tórai és egyéb szent szövegeket, illetve azok magyarázatait tartalmazza, ezért kérjük ne dobja el.